

30 950 Racisme en Discriminatie

Nr. 490 Brief van de staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 september 2025

In het plenair debat over antisemitisme van 23 september jl. kwam het borgen van interreligieuze dialoog aan de orde.

Het lid Bamenga (D66) heeft daarbij een motie ingediend die de regering verzoekt om structurele middelen te reserveren en/of vrij te maken voor het borgen en versterken van dialoog, verbinding en ontmoeting tussen mensen van verschillende culturele en religieuze achtergronden, met bijzondere aandacht voor de bestrijding van antisemitisme en bevordering van maatschappelijke cohesie (Kamerstuk 30 950, nr. 486).

In de motie wordt gerefereerd aan een pilot die in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is uitgevoerd in het kader van de preventieve aanpak van antisemitisme.

Graag informeer ik u hierbij nader over de inzet op interreligieuze dialoog vanuit SZW en de context waarbinnen deze motie geplaatst moet worden.

De stichting “Geloven in Samenleven” (GIS) heeft een pilot “Interreligieuze dialoog met jongeren” uitgevoerd in opdracht van SZW (2023-2025). Begin september 2025 is het definitieve eindrapport opgeleverd (zie bijlage). Deze wordt nog op Rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Deze pilot is onderdeel van de preventieve aanpak op antisemitisme en had als doel wederzijds begrip te bevorderen en de maatschappelijke afstand tussen jongeren met verschillende religieuze achtergronden te verkleinen. In zeven gemeenten zijn acht bijeenkomsten georganiseerd, waarbij 123 jongeren met joodse, islamitische, christelijke en niet-religieuze achtergronden in gesprek zijn gegaan. Jongeren hebben hierbij persoonlijke

ervaringen gedeeld waardoor, volgens GIS, empathie en wederzijds begrip groeiden en nieuwe netwerken ontstonden.

Hoewel GIS aangeeft dat continuïteit van de dialoog wenselijk is, maakt het rapport ook duidelijk dat m.b.t. dergelijke dialoog de juiste randvoorwaarden goed geborgd moeten zijn.

Deze zien op fysieke en sociale veiligheid, langdurige relatievorming, een kleinschalige en gefaseerde aanpak, aandacht voor educatie rond maatschappelijke en religieuze thema's en expliciete ruimte voor persoonlijke beleving. De uitvoering kende dan ook uitdagingen op het gebied van werving van deelnemers en het goed kunnen waarborgen van deze randvoorwaarden.

Momenteel wordt verder uitgewerkt of en hoe er een vervolg kan worden gegeven aan de pilot interreligieuze dialoog, met inachtneming van deze randvoorwaarden.

Mogelijk via het faciliteren en ondersteunen van verschillende kleinere initiatieven. Hierbij zal elke keer getoetst moeten worden of per initiatief de randvoorwaarden goed geborgd kunnen worden.

Ik zie de waarde van interculturele en interreligieuze dialoog en ontmoeting bij het tegengaan van vooroordelen en bevorderen van wederzijds begrip en maatschappelijke samenhang. Dit is dan ook onderdeel van de Actieagenda Integratie en de Open en Vrije Samenleving, waarbinnen er op verschillende manieren op wordt ingezet, bv. door het opzetten van een Nationale Dialoog en initiatieven gericht op het tegengaan van scheidslijnen in de samenleving.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.N.J. Nobel